

Legea voluntariatului

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta lege reglementează participarea persoanelor fizice la acțiuni de voluntariat organizate de persoane juridice de drept public și de drept privat, fără scop lucrativ, în România.

Art. 2. - În sensul prezentei legi:

a) voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială;

b) activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistența și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea;

c) organizația gazdă este persoană juridică de drept public sau persoana juridică de drept privat, fără scop patrimonial, care administrează activitatea de voluntariat. În raport cu natura activității desfășurate, complexitatea acesteia, riscurile pe care le implică, impactul produs, respectiv răspunderea pe care o implică, între părți se poate încheia un contract de voluntariat;

d) contract de voluntariat este o convenție cu titlu gratuit, încheiată între o persoană fizică, denumită voluntar, și o persoană juridică, denumită organizație gazdă, în temeiul căreia prima persoană se obligă față de a doua să presteze o activitate de interes public fără a obține o contraprestație materială;

e) beneficiarul voluntariatului este persoana fizică sau juridică în folosul căreia se desfășoară activitatea de voluntariat. Organizația gazdă poate fi identică sau diferită de beneficiarul voluntariatului.

Art. 3. - Prezenta lege se fundamentează pe următoarele principii:

a) participarea ca voluntar, pe baza consimțământului liber exprimat;

b) implicarea activă a voluntarului în viața comunității;

c) desfășurarea voluntariatului cu excluderea oricărei contraprestații materiale din partea beneficiarului activității;

d) participarea persoanelor la activitățile de voluntariat se face pe baza egalității de șanse și de tratament, fără niciun fel de discriminare.

Art. 4. - Activitățile voluntare izolate, sporadic prestate, în afara raporturilor cu persoanele juridice prevăzute la art. 1, din rațiuni familiale, de prietenie sau de bună vecinătate, nu fac obiectul prezentei legi.

Art. 5. - Autoritățile locale oferă sprijin în derularea stagiilor de voluntariat, acordând prioritate activităților care se adresează tinerilor din categoriile sau zonele defavorizate.

Art. 6. - (1) Este interzis să se încheie contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros pentru efectuarea prestațiilor respective.

(2) Sunt lovite de nulitate absolută contractele de voluntariat încheiate cu aplicarea dispozițiilor prezentei legi de persoanele juridice prevăzute la art. 1, în scopul evitării încheierii unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros.

(3) Participarea ca voluntar nu poate substitui serviciul militar sau alte formule alternative care înlocuiesc serviciul militar și nu poate reprezenta un echivalent pentru un loc de muncă remunerat.

(4) Voluntarilor cetățeni străini le este garantată rezidența pe durata stagiului de voluntariat.

Art. 7. - (1) În sensul programului de acțiune comunitar "Tineret", tânăr voluntar este persoana cu vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani care încheie, în condițiile legii, un contract de voluntariat pentru o perioadă limitată, urmărindu-se dezvoltarea aptitudinilor și formarea experienței personale și interculturale, contribuind în același timp la binele comunității.

(2) Tânărul voluntar participă într-un stat membru al Uniunii Europene, altul decât cel în care își are reședința ori domiciliul, sau într-un stat terț la o activitate nelucrative și neremunerată, care prezintă importanță pentru comunitate și are o durată limitată de maximum 12 luni, în cadrul unui proiect recunoscut de statul respectiv și de Uniunea Europeană.

(3) Stagiile comunitare de voluntariat pentru tineri, în funcție de durata prevăzută, se diferențiază în stagii pe termen lung, cu durata între 3 luni și un an, și stagii pe termen scurt, cu durata între 3 săptămâni și 3 luni.

(4) Pentru programul de acțiune comunitar "Tineret" organizația gazdă asigură tânărului voluntar acoperirea cheltuielilor de transport intern, cazare și masă completă. Din fonduri de la Comisia Europeană se asigură transportul extern și o indemnizație de deplasare neimpozabilă, sub formă de bani de buzunar, pe întreaga durată a stagiului de voluntariat.

(5) La sfârșitul stagiului de voluntariat, în cadrul programului de acțiune comunitar "Tineret" se va elibera de către Comisia Europeană un certificat nominal care să recunoască prestarea activității de voluntar, precum și experiența și aptitudinile dobândite.

CAPITOLUL II Contractul de voluntariat

Art. 8. - (1) Voluntariatul se desfășoară pe baza unui contract încheiat în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute, între voluntar și organizația gazdă, în condiții de libertate contractuală a părților și cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

(2) Organizația gazdă este obligată să păstreze un registru de evidență a voluntarilor, a duratei și a tipului activității desfășurate de aceștia.

(3) Dacă părțile convin că este oportun un contract de voluntariat, acesta se încheie în două exemplare, dintre care unul se păstrează în mod obligatoriu în evidența persoanei juridice.

Art. 9. - În contractul de voluntariat trebuie să fie stipulate cel puțin următoarele drepturi ale voluntarului:

- a) desfășurarea activității în concordanță cu capacitatea și disponibilitatea sa;
- b) asigurarea de către organizația gazdă a desfășurării activităților în condițiile legale de protecție a muncii, în funcție de natura și de caracteristicile activității respective;

c) asigurarea de către organizația gazdă, în condițiile prevăzute de lege, împotriva riscurilor de accident și de boală sau a altor riscuri care decurg din natura activității; în lipsa asigurării, orice daune suferite de voluntar în decursul desfășurării activității de voluntariat se suportă integral de organizația gazdă, dacă acestea nu au fost determinate de culpa voluntarului. Voluntarul poate renunța la acest drept. Renunțarea trebuie să fie expresă și se exprimă în scris;

d) eliberarea de către organizația gazdă, la terminarea perioadei de voluntariat, a unui certificat nominal care să recunoască prestarea activității de voluntar, precum și experiența și aptitudinile dobândite;

e) în funcție de înțelegerea dintre organizația gazdă și voluntar, se poate stabili rambursarea de către organizația gazdă, în condițiile convenite în contract, a cheltuielilor efectuate pentru realizarea activității. Renunțarea de către voluntar la acest drept echivalează cu un act de liberalitate.

Art. 10. - Contractul de voluntariat urmează să cuprindă cel puțin următoarele obligații ale voluntarului:

a) să îndeplinească sarcinile primite din partea organizației gazdă;

b) să păstreze confidențialitatea informațiilor la care are acces în cadrul activității de voluntariat;

c) să participe la cursurile de instruire organizate, inițiate sau propuse de organizația gazdă pentru o mai bună desfășurare a activității voluntarului;

d) voluntarul este răspunzător pentru daunele morale sau materiale aduse organizației gazdă în cadrul activității de voluntariat din propria culpă.

Art. 11. - În executarea contractului de voluntariat voluntarul se subordonează conducerii persoanei juridice cu care a încheiat contractul.

Art. 12. - Executarea obligațiilor contractuale ce revin voluntarului nu se poate face prin reprezentare.

Art. 13. - Răspunderea pentru neexecutarea sau pentru executarea necorespunzătoare a contractului de voluntariat este supusă regulilor prevăzute de Codul civil.

Art. 14. - Dacă pe parcursul executării contractului de voluntariat intervine, independent de voința părților, o situație de natură să îngreuneze executarea obligațiilor ce revin voluntarului, contractul va fi renegociat, iar dacă situația face imposibilă executarea în continuare a contractului, acesta este reziliat de plin drept.

Art. 15. - Renegocierea contractului de voluntariat se face la cererea scrisă a uneia dintre părți, în condițiile stabilite prin contract.

Art. 16. - Denunțarea unilaterală a contractului de voluntariat are loc din inițiativa oricăreia dintre părți și se face în formă scrisă, cu arătarea motivelor. Condițiile denunțării se stabilesc prin contract, termenul stabilit pentru prezentarea preavizului fiind de 30 de zile.

Art. 17. - Litigiile izvorâte din încheierea, modificarea, executarea sau încetarea contractului de voluntariat sunt de competența instanțelor judecătorești, dacă părțile contractului nu le pot rezolva pe cale amiabilă. Acțiunile izvorâte din contractul de voluntariat sunt scutite de taxă de timbru.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 18. - Se exceptează de la dispozițiile prezentei legi pompierii voluntari din cadrul serviciilor de pompieri civili constituie conform Ordonanței Guvernului nr. 60/1997 privind apărarea împotriva incendiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/1997, cu modificările ulterioare*).

*) Ordonanța Guvernului nr. 60/1997 a fost abrogată prin Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 21 iulie 2006. Legea nr. 307/2006 nu mai reglementează "serviciile de pompieri civili", ci consacră "serviciile de urgență voluntare sau private".

Art. 19. - La concursurile organizate pentru ocuparea de posturi, dacă doi sau mai mulți candidați obțin punctaje egale, autoritățile și instituțiile publice, precum și cele private pot să acorde punctaj suplimentar persoanelor care prezintă unul sau mai multe certificate nominale de voluntariat prin care se recunoaște prestarea activității de voluntariat, precum și experiența dobândite, în condițiile în care acestea constituie criterii de selecție.

Art. 20. - Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.